

SVETTAS I HJÄLTARS SPÅR

Längdskidåkningen i österrikiska Seefeld har anor med svenska förtecken. Säg bara Assar Rönnlund och Gunde Svan. Om några år är det dags för VM igen. Utemagasinet testade både spåren och knödeln under några soliga februaridagar.

AV CENNETS SPARBY

Amerikanen Thomas Sutherland slipar skejtingtekniken vid Seefelds skidstadion. Och nu laddar ortsborna för kommande världsmästerskap.

Seefeld är rena rama drömmen för oss längdskidfantaster, hävdar den före detta landslagsåkaren Martin Tauber, som driver skidskola med "svensk" framtoning.

Ta en paus under turen. Och en vilostund i lä vid en gammal lada är väl aldrig fel...

Allt är perfekt. Strålände sol, vindstilla och fem minusgrader. Det har snöat några centimeter under natten och spåren är nypistade.

Klockan är strax före åtta och en sällsam blandning skidåkare har mött upp vid spårcentralen framför den flera hundra år gamla kyrkan Seekirchl för dagens glidande. Elitåkare, ivriga motionärer och familjer med barn i pulka.

Platsen är klassiska Seefeld i Österrike, dryga halvtimmen med bil från Innsbruck.

Det var här som det skrevs ett stycke svensk skidhistoria för drygt 50 år sedan, då Assar Rönnlund, Karl-Åke Asph, Sixten Jernberg och Janne Stefansson tog hem guld i skidstafetten vid Innsbruck-OS 1964. De numera klassiska TV-bilderna, med Hyland som kommentator, som visade hur åkarna "försvann" bakom en lada. Några sekunder senare dök de upp igen, med Assar i täten och med finländaren Mäntyranta tätt inpå.

– "Assars lada", som den döptes till, är riven sedan många år tillbaka, men visst lever historien kvar här i Seefeld, säger skidåkaren Martin Tauber, som driver längdskidskola här.

Den tidigare österrikiske landslagsåkaren, med både världscupdeltagande och OS-meriter, har bott i Sverige och tävlat för IFK Umeå. Dessutom är han flitig Vasaloppsåkare och har även

testat Birkebeinerloppet några gånger.

GULD FÖR GUNDE SVAN

Martin hyllar självklart spårrikedomen i Seefeldregionen, som bjuder på närmare 30 mil spårglädje för både klassiskt och skejt.

Här har det skördats idel svenska skidframgångar även efter Assars bragdspurt 1964.

Längs spåren vid skidstadion en bit bort finns skyltar med text och bild som bland annat lyfter fram Gunde Svans historiska guld på både 30 och 50 kilometer vid skid-VM 1985.

Och år 2019 ska Seefeld än en gång få äran att få arrangera VM, något som redan märks i marknadsföringen av regionen.

En av de första skidåkarna ut i spåren denna klara vintermorgon är Thomas Sutherland från Washington. Han tränar utan stavar, för att få det rätta fränkskjutet i skejtingen.

Thomas slipar tekniken inför Engadin Ski Marathon, nära St Moritz i Schweiz och har ett eget veckolångt träningsläger i Seefeld.

– Bättre förhållanden kan jag inte få, dessutom med boendet ett stenkast från spåren, säger han med en nick mot hotellet St Peter strax bakom kyrkan.

Martin håller med och berättar om vintern 2014 då natursnön inte riktigt räckte till.

– Som tur är har vi ett av Österrikes bästa system för konstsnö, så skidåkarna som besökte

Seefeld behövde aldrig vara oroliga.

Men denna vinter är precis tvärtom. Snö i överflöd och rikligt med minusgrader bäddar för en lång säsong.

KNÖDEL VÄRD STIGNINGEN

Martin guidar mig på en tre mil lång tur i spåren. Delmålet är Wildmoosalm, som kan skryta med Seefelds bästa knödel.

– Det är en lunchrätt väl värd alla stigningar, säger Martin med ett skratt där vi skejtar fram i den svarta slingan genom det frostnupna landskapet.

Skejtingen dominerar när det gäller längdskidåkning i Österrike, berättar Martin.

– För de flesta är det roligare än klassiskt. Mer fart och fläkt helt enkelt, säger han och pekar menande på ett gäng ungdomar som sveper förbi i hög fart.

– Och så slipper man ju vallningen, som kan vara rätt knepig emellanåt med tanke på att temperaturen skiftar en hel del i alpvärlden.

Det närmare 30 mil långa spårssystemet för både skejt och klassiskt binder samman Seefeld med de fyra mindre orterna Scharnitz, Mösern, Buchen och Leutasch. Här finns även närmare 15 mil med vintervandringsvägar.

Slingan vi skejtar sträcker sig runt det 1 500 meter höga berget Brunschkopf och bjuder på →

Seefeld lockar med spårrikedom och lantliga omgivningar. Här finns närmare 30 mil spårglädje.

Rätt rustad för en solig skejtingtur!

högst omväxlande åkning, med både tät barrskog och öppna dalgångar med fåbodar och små hytter med servering av både mat och dryck.

– Vi har ett 70-tal ställen där man kan luncha och ta en fikapaus, perfekt för den som också vill njuta vid sidan av spåren.

TUR MED HÄST OCH SLÄDE

När vi ett par timmar senare, rejält svettiga, kommer fram till Wildmoosalm byter jag till undertröja för att luncha på uteserveringen i kortärmat, för nu värmer solen rejält. Skummande radler och knödel med surkål känns helt rätt, med vy över både berg och spår. Flera av gästerna anländer med häst och släde och har bokat bord i förväg. Det är ju lördag och vinterferie för många österrikare.

Vårdshusvärden Valter Reindl är på sitt bästa humör och frestar oss med gårdens egen ”schnaps” med smak av päron. Ett erbjudande man inte kan säga nej till, enligt Martin.

– Och vi har ju ingen brådska, säger han där vi skålar med Valter och konstaterar att livet i Seefeld är ganska gott.

Det svenska paret Alexandra och Anders Lantz har just avslutat sin lunch, och har själv-

klart letat sig hit för knödels skull.

– Stämningen på Wildmoosalm är ju fantastisk, med en meny som slår det mesta när det gäller husmanskost från Tyrolen, säger Anders.

De är här för tredje året i rad och har valt att bo på ett litet pensionat i Leutasch.

– Det är en betydligt lugnare by än Seefeld, med små bondgårdar och timrade lador längs spåren, berättar Alexandra och Anders, som varje morgon möts av nypistade spår och få skidåkare.

– Några morgnar har vi haft spåren helt för oss själva, vilket känns som rena rama lyxen.

De varvar längdskidåkning med både vintervandring och snöskoturer, samt ett och annat spabesök. För det finns två fina badanläggningar i området, med ett stort antal bastuvarianter och heta bassänger.

– Ett måste efter en dag i skidspåren, hävdar de båda, som nu fått på sig skidorna för att glida vidare mot Seefeld.

DESSERTER SOM MÄTTAR

Valter frestar oss med både apfelstrudel och kaiserschmarrn till kaffet. En nödvändighet för att orka med den sista milen, hävdar han bestämt.

Valter Reindl på Wildmoosalm bjuder på hemgjord snaps och prima joddel.

– Kaiserschmarrn är en matig, fluffig pannkaka, som en gång i tiden tillägnades kejsar Frans Josef, och vi serverar den bästa i Österrike, säger Valter med stor entusiasm.

Och minuten senare står två stadiga portioner på bordet, portioner som väl hade räckt till fyra dessertsugna skidåkare.

Som tur är går den sista milen mestadels i flack terräng. Dock med de sista kilometrarna rejält utför, så här gäller det att bromsa och hålla emot.

I en av backarna ringer det på Martins mobil, och det visar sig vara en av hans kollegor som meddelar att en skidåkare skadat sig i spåren. En hölländare som brutit fotleden.

– Tyvärr händer det en hel del olyckor under högsäsongen, berättar Martin, som ingår i det säkerhetsteam som snabbt är på plats när en olycka inträffar.

Det handlar om benbrott och ledband som slits av i både händer och fötter vid krascher i utförlöpporna. Den här gången tar dock Martins kollegor hand om den skadade.

– Många har för hög fart och behärskar inte tekniken att bromsa och hålla ner farten, suckar han. Så fler borde faktiskt gnugga tekniken med en skidlärare innan de ger sig ut.

MED SKIDORNA PÅ AXELN

Vi passerar flera skidåkare som tagit av sig skidorna för att vandra nerför de brantaste partierna. Ett klokt beslut då kurvorna är rejält snäva och spåren smått isiga i skuggan av träden.

Väl tillbaka i Seefeld myllrar det av liv vid skidstadion och kyrkan där spåren börjar och slutar.

Eftermiddagssolen värmer gott och flera har valt after-skin på hotellet ovan skiduthyrningen, där man kan halvligga på fårskinns i fätöljerna, dricka glühwein och kolla skidåkarnas teknik i spåren.

Och visst känns det sedan mer än rätt att besöka spa-anläggningen Olympia, ett stenkast från vilfätöljen, som lockar med idel hetvatten och bastuvarianter i mängd. En perfekt början på kvällen.

Sedan väntar en middag på Klosterbräu hotell. Ett före detta 1500-talskloster med gourmetkök och eget ölbryggeri.

I morgon är det Leutasch som gäller. En rejäl långtur på fem mil med en övernattnings på idylliska Landhaus Irene. Därifrån är det gångavstånd till Alpenbad och än mer bastuånga efter skidagens slut.

FAKTA

Österrike

Seefeld

Seefeld ligger knappa timmen med bil eller buss från Innsbruck. Spårsystemet för både klassiskt och skejt binder samman orterna Seefeld, Mösern, Buchen, Leutasch och Scharnitz. Här finns också helt okej alpin skidåkning och möjlighet till snällare toppturer för den som vill varva glidandet i spåren med pister och lössnö. Det finns närmare 40 kilometer pist och ett 30-tal liftar – som allra högst når 2 000 meter över havet.

Dagkort i spåren kostar cirka 30 kronor om man bor på någon av orterna – då får man ett gästkort som ger rabatter på både skidpass, bussar och bad. För en dagbesökare kostar ett spårkort annars cirka 90 kronor för en dag.

SPÅRNÄRA BOENDE

St Peter Hotel är ett fyrstjärnigt sporthotell som ligger granne med spårcentralen i Seefeld. Liten spa-avdelning och utomhusbassäng. Spåren ligger 50 meter från entrén. Dubbelrum från 1 300 kronor per natt för två personer inklusive frukost. mountains.at

Landhaus Irene i Leutasch erbjuder lantligt boende i dubbelrum från 600 kronor per natt för två personer inklusive frukost. landhaus-irene.at

HYR SKIDOR OCH SLIPA TEKNIKEN

Vid spårcentralens början finner du också skiduthyrning och skidskola. Varför inte ta ett par lektioner? Under säsongen brukar det också finnas en eller ett par svenska instruktörer på plats. xc-academy.com

